

KÜRTÖS

XX. évfolyam 3. szám

Közéleti havilap

2022. március

Ára 0,50 EUR

NÉHÁNY SZÓ A SZABADSÁGRÓL

Az 1848-49-es forradalom nagy tüzei elégték, a csatatereken a zaj elcsendesült. Nyári éjszakákon, pászortüzek melletti csendes lobogásban még éveken át suttogták, Kossuth a határon áll kétszázezer katonával, még mesélték halkán a nagy történeteket a nyertes csatákról, még féltve letörölték a port a padlásra rejtett kardokról és puskákról, még meg-meglengették a szabadság zászlaját az éjjeli hold tompa fényénél, még el-elénekeltek a Kossuth-nótákat a vigadók éjfél utáni bátor vakmerőségében. Aztán egyszerre csend lett. A tüzek mellől elfogytak a történetek, majd azok mesélői is. Elment az utolsó, a legutolsó, majd a legeslegutolsó 48-as honvéd is, kik még látták a trianoni országcsönkítést is, s még majdnem meglátták annak röpke visszarendezését is.

Vajon ők az utolsó percben mit gondoltak a szabadságról? S jöttek a nagy világégések, melyeknek tüzei már perzseltek, pusztítón, gyilkosan, s melynek szele ismét hordja az enyészet paraszát a Kárpátokon túl. A szabadságért való küzdelem minden időben és mindenkitől elvett valamit: nagyapákat, apákat, testvéreket és fiaikat, ártatlan gyermekeket és anyákat. Soha nem adták ingyen. Sírok emelkedtek kopár temetőekben, keresztek, puskacsövek torkolattüzei nyíltak virágok helyett. És a szabadság csak nem jött el közénk. Majd 56 lángjai az égig értek, birodalmak gögje és tankjai tapostak e kis népen. Láncotalpak tépték az utcák kövét. Csapzott hajú srácok emelték magasra a lyukas zászlót Európa szívében, de a tűz, melyet meggyújtottak, már csak hamut hagyott, gyűlöletet és megaláztatást. A történelem, sajnos, mindig megismétli önmagát. Elégett minden és mindenki, csak a fekete üszök maradt. Ha van nép, amely ismeri a magára hagyatottság keserű érzését, akkor azok mi vagyunk. Aztán a lélekben megmaradt paraszakat feltámasztotta ismét a szabadság szele. Örtüzek gyúltak ismét, a remény apró csodái, régi emlékek keltek életre Csipkerózsika-álmukból, elfeledett szavak keltek életre a szabadságról, ami volt, ami van, ami lesz. Mára sok minden elmúlt. Néha joggal érezhetjük, hogy talán már a szabadság utáni vágy is eltűnt a szabadsággal együtt, aminek kiváltságára, megítélésére rátelepedett a globalista világ, mert rájöttek, hogy ez a legnagyobb dolog, amitől ha megfosztanak minket, mindent elvesznek tőlünk. A mai, a szomszédunkban zajló háború is erről szól, Egy szabadságától és földi, természeti kincseitől kifosztott, megfosztott és magára hagyott népről, mely későn ismerte fel, hogy milyen nagy dolog a szabadság.

(Folytatás a 2. oldalon)

Heltai Jenő:

Szabadság

Tudd meg: szabad csak az, akit
Szó nem butít, fény nem vakít,
Se rang, se kincs nem veszteget meg,
Az, aki nyíltan gyűlölhét, szerethet,
A látszatot lenézi, meg nem óvja,
Nincs letagadni, titkolni valója.

Tudd meg: szabad csak az, kinek
Ajktát hazugság nem fertőzi meg,
Aki üres jelszókat nem visít,
Nem áztat, nem ígér, nem hamisít.
Nem alkuszik meg, hű becsületéhez,
Bátran kimondja, mit gondol, mit érez.
.....

Szabadság! Ezt a megszentelt nevet
Könnyelműen, ingyen ajkadra ne vedd!
Tudd meg: szabad csak az,
Aki oly áhítattal mondja ki,
Mint Istenének szent nevét a jó pap.
Szabad csak az, kit nem rettent a holnap.

Ínség, veszély, kín meg nem tántorít
És lelki béklyó többé nem szorít.
Hiába őrsi porkoláb s lakat,
Az sose rab, ki lélekben szabad.
Az akkor is, ha koldus, nincstelen,
Gazdag, hatalmas, mert bilincstelen.

Ez nem ajándék. Ingyen ezt nem adják,
Hol áldozat nincs, nincs szabadság.
Ott van csupán, ahol szavát megértve
Meghalni tudnak, és élni mernek érte.
De nem azért dült érte harc,
Hogy azt csináld, amit akarsz,

S mindazt, miért más robotolt,
Magad javára letarold,
Mert szabadabb akarsz lenni másnál.
A szabadság nem perzsavásár.
Nem a te árud. Milliók kincse az,
Mint a reménység, napsugár, tavasz,

Mint a virág, mely dús kelyhét kitárva
Ráönti illatát a szomjazó világra,
Hogy abból jótestvéri jusson
Minden szegénynek ugyanannyi jusson.
Míg több jut egynek, másnak kevesebb,
Nincs még szabadság, éget még a seb.

Amíg te is csak másnál szabadabb vagy,
Te sem vagy még szabad, te is csak...
Gyáva rab vagy.

**„Nem csak egy egyszerű pacifista vagyok, hanem egy
harcos pacifista. Hajlandó vagyok harcolni a békéért.
Semmi nem vet véget a háborúnak, hacsak nem maguk az
emberek tagadják meg a hadba vonulást.”**

Albert Einstein

Néhány szó a szabadságról

(Folytatás az első oldalról)

Minden időszaknak, történelmi kornak megvannak a maga szabadságküzdései. A miénknak is. Nem adják könnyen egyik korban sem. Ezek a tüzek, melyek lelkünkben égnek, már nem izzanak, csak melegítenek. Már csak emlékeztetnek arra a nagy tűzre, mely képes volt népeket, nemzeteket a szabadság zászlaja alá terelni egy közös célért, egy akaratért egységbe kovácsolni. Vajon nekünk mit jelent ma a szabadság? Meghunyászkodást, megalkuvást, hallgatást? Mit jelent ma magyarnak lenni, szabad magyarnak? Nekem hűséget, szülőföldet, kiállást, küzdelmet, anyanyelvet, szolgálatot, vállalást, felelősséget. Cselekvő felelősséget a hűség mellett, hogy amiért a nagy elődök vérrrel esküdtek, azt nem tagadjuk meg. Miért van az, hogy bár egy nyelvet beszélünk, sokszor mégse értjük meg egymást? Miért nem jut el a szó embertől emberig, lélektől lélekig?

A tüzek még égnek. Szerteszét sok apró tűzünk pislákol az egykori nagy hazában és azon túl is. Mi is ott ülünk, s beszélgetünk a régi nagy időről, azokról a történelmet teremtőkről, névtelen és neves hősekről, akik mertek égni, gyújtani, s elégni is, ha kell. S mi vajon merünk-e? Valami nagy-nagy tüzet kellene már rakni. De nem a mocskos, értelmetlen háború tüzét, hanem a szeretetét. Hogy elférjünk körülötte mindnyájan, akik nem csak melegedni akarnak, de a lángokból életre kelni, mint a fönixmadár.

A szabadságot akkor értékeljük igazán, ha elveszik tőlünk, ha mindig újra és újra megszerezzük, a magunkénak mondhatjuk. Manapság a szabadság ismét fontos lett nagyon sok embernek, mert elvették, elvette tőlünk egy jobb sorsra érdemes kor, amelyet egy jobb sorsra nem érdemes, gögös és öntelt nagyhatalmi vezetők tartanak a kezükben. Sokan mondják, hogy a szabadságért halni sem kevés, de a fájdalmas igazság az, hogy néha élni is félünk érte. És élni sem tudunk vele. De nemcsak fegyverekkel harcolhatunk a szabadságért. Talán egy mosollyal, talán egy öleléssel, talán egy kézfogással, talán egy imával és sok-sok szeretettel, amely még nem veszett ki végleg az emberiségből. Talán úgy, hogy a zászlót magasba emelve úgy álljunk, hogy ne takarjuk el mások elől a szabadság tiszta, soha ki nem fakuló fényét. Soha ne feledjük: ahol nem loboghat szabadon a zászló, ott nem lehet szabadság! Ahol nem mi, hanem mások döntenek arról, hogy mi a szabadság, ott nem lehet szabadság. A mi lobogónk a szülőföld sokszor megtagadott csendjében, nyelvében, jogaiban még nem loboghat szabadon a szélben, ezért nem vagyunk még szabadok. Ne féljünk ezt soha kimondani!

Dicsőség a hősöknek, tisztelet emléküknél. Éljen a haza!
Legyen béke, szabadság és egyetértés közöttünk!

Hrubík Béla

NAGYCSALOMJÁN IS MEGEMLÉKEZTÜNK ESTERHÁZY JÁNOSRÓL

Esterházy János születésének 121., halálának 65. évfordulójára emlékeznek

ezekben a napokban országszerte. Az utóbbi években egyre többen és többen foglalkoznak életével, munkásságával és szomorú haláláig vezető börtönéveivel. Éppen ezért itt és most nem is akarok erről írni, csak azt a reményt szeretném kifejezésre juttatni, hogy az a mártírhálalt halt politikus, aki mindvégig mélyen hívő ember maradt, aki az akkori szlovák parlamentben mint gróf állt ki az igazság mellett, nemsokára az „égi parlamentben” mint Boldog Esterházy János fogja képviselni a szlovákiai magyarság érdekeit.

Rövid megemlékezésünket március 13-án tartottuk. A vasárnapi szentmise végén felolvasásra került Marek Jedraszewski érsek, krakkói metropolita (ő kezdeményezte Esterházy János boldoggá avatását) levele, amely bevezetőként szolgál az „Isten szolgálja Esterházy

János” c. könyvhöz. Utána a hívők jelentős része részt vett a templom előtt lévő emlékhelyen tartott koszorúzáson, ahol alapszervezetünk egyik vezetőségi tagjának rövid beszéde után a Himnusz el-éneklésével zárult az ünnepségünk.

Vanda Zsófia

10 éve adtuk át a Katalin hidat

A Pösténypusztai és Pető (Pe•ov) között átívelő Ipoly-híd ünnepélyes átadására 2012. február 24-én került sor. A hidat Molnár Katalinról (1960-2011), az Ipoly-hidak Újjáépítéséért Polgári Társulás gyakori társelnökéről nevezték el. A híd átadásának 10. évfordulója alkalmából a Középső-Ipoly Mente Regionális Fejlesztési Ügynökség az Ipoly-hidak Újjáépítéséért Polgári Társulással és Szécsény Város Önkormányzatával együttműködve 2022. február 24-én ünnepélyes megemlékezést tartott a Katalin hídon.

Ebből az alkalomból térségünkbe látogatott Jaroslav Kme•, a Szlovák Köztársaság Közlekedési és Építésügyi Minisztériumának államtitkára. Kihaszánálva az államtitkár jelenlétét, a délelőtti órákban Besztercebánya megye alelnöke, Ondrej Lunter, Nógrád megye elnöke, Skuczi Nándor, Csúsz Péter megyei képviselő, a közlekedésfejlesztési (jelenlegi és jövőbeni) beruházásokkal érintett önkormányzatok és fejlesztési szakemberek részvételével tanácskozást tartottunk a Középső-Ipoly mente közlekedésfejlesztésének kilátásairól. A főbb témák közé tartoztak az Ipolyvarbó-Örhalom és Ipolyhídvég-Drégelypalánk Ipoly-hidak megépítésének jelentősége és várható gazdasági és társadalmi haszna, a határon átnyúló kerékpáros infrastruktúra-fejlesztés lehetőségei, ezen belül az Ipolybalog-Ipolyvece térségébe tervezett kerékpáros híd, valamint Besztercebánya megye déli részén tervezett kerékpárutak hálózatának kialakítása és az Ipoly-völgyi vasút újraindításának lehetőségei is. Mi sem igazolja jobban a közlekedésfejlesztés fontosságát az adott térség fejlődésére, mint az, hogy sajnos a tanácskozásra szánt idő igencsak rövidnek bizonyult, ezért megegyeztünk, hogy a közeljövőben folytatódik az eszmecsere és a közös, határon átnyúló gondolkodás. Mielőtt elindultunk volna a Katalin hídra, az Ipolyvarbó-Örhalom híd helyszíni bejárására került sor, ahol kérésünkre a kivitelező felvázolta a hídépítés lényegesebb fázisait, és kitért a kivitelezés befejezésének várható időpontjára is.

A kora délutáni órákban a program ünnepi megemlékezéssel folytatódott a Katalin hídon. Elsőként Jaroslav Kme•,

szlovák közlekedési államtitkár tartotta meg ünnepi beszédét. Kiemelte, hogy a hidak - mind a metaforikus, mind a valós és betonból készült fizikai hidak - együttműködéssel jönnek létre, amin közösen kell a jövőben is dolgoznunk. Ezt követően dr. Mosóczi László, Magyarország Innovációs és Technológiai Minisztériumának közlekedéspolitikáért felelős államtitkára osztotta meg gondolatait a résztvevőkkel. Balla Mihály országgyűlési képviselő bemutatta a térségben megvalósult jelentősebb közlekedési beruházásokat, amelyek hozzájárulnak a határtérség gazdasági fejlődéséhez. Az Ipoly-hidak megépülésének jelentőségét a beruházók részéről a Besztercebányai Megyei Közgyűlés alelnöke és a NIF Zrt. képviselője, valamint a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke méltatta.

Nekem jutott az a megtisztelő, de egyben nehéz és szívszorító feladat, hogy megemlékezzek Molnár Katalin és Serfőző András, az Ipoly-hidak Újjáépítéséért Polgári Társulás társelnökeiről. A legtöbb ember elsősorban szerettei emlékében él tovább. Vannak azonban olyan emberek, akik munkájukkal, életükkel példaként szolgáltak, és haláluk után sokak lelkében hagynak feledhetetlen nyomot. Ilyen ember volt Katalin és András. Ők fáradhatatlan természetűeknek és nagyfokú munkabírásuknak köszönhetően nemcsak családjuk, szeretteik szívében hagytak sok-sok feledhetetlen emléket, hanem az utókor számára határon átnyúló kézzelfogható dolgot alkottak - így nyomot hagytak térségünk történelmében. Mi, akik ismertük, tiszteltük és szerettük őket, szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy részesei lehettünk merész terveiknek. Ezek az elképzelések olyan yira merészek voltak, hogy több mint 17 évvel ezelőtt talán kevesen hittek nekik. Egy évvel Katalin távozása után, a

rőla elnevezett híd avatásán úgy éreztük, hogy életének öröksége ebben az építményben testesült meg, teljesedik ki. Pedig akkor az élet már nélküle folyt, akárcsak az Ipoly vize a róla elnevezett híd - a Katalin híd - alatt.

Mi, az egyesület és az ügynökség tagjai egy pillanatig sem kételkedtünk abban, hogy folytatni kell a megkezdett munkát. Az Ipolyon átívelő első hidak megépítésének köszönhetően az államhatár mindkét oldalán helyreálltak - újjáéledtek a kulturális, társadalmi és családi kapcsolatok, és szoros együttműködés kezdődött az önkormányzatok, a vállalkozások és a nonprofit szektor között.

Mára már a hídhoz vezető utakat is felújítottuk, amelyek több mint 30 éve vártak arra, hogy újjáépítsék őket. A hidak megépítése nemcsak a közvetlen határ menti térségben erősítette az együttműködést, hanem Besztercebánya és Nógrád megye szintjén is. Jelenleg is közös turizmusfejlesztést, oktatási és egészségügyi fejlesztéseket valósítunk meg, és nem utolsósorban 10 éves kintartó munkánk eredményeképp további két új Ipoly-híd építése indult el.

A hidak kezdeteit, Kati és András „jót tenni” üzenetét soha nem fogjuk elfelejteni, mert tudjuk, hogy a hídépítés sokkal többet jelent, mint annak fizikai megvalósítása...

A megemlékezés lezárásaként a busai Melódia kórus szívet melengető verses-zenés előadását követően koszorúzásra és gyertyagyújtásra került sor. Nagyon jó volt újra találkozni azokkal, akikkel annak idején együtt tanulgattuk, hogyan is kell (és hogyan lehet) Ipoly-hidat építeni. Hálásan köszönöm mindenkinek, aki megtisztelt jelenlétével, és velünk együtt ünnepelt - emlékezett. Külön köszönet jár azoknak, akik segítettek a szervezésben, és hozzájárultak a rendezvény sikeréhez!

Lőrincz Mária,
a Középső-Ipoly Mente Fejlesztési Ügynökség igazgatója és a polgári társulás elnöke

SOR KERÜLT AZ IPOLYVÁRBÓ-ŐRHALOM HÍD ÜNNEPÉLYES

ALAPKÖLETÉTELÉRE

Partnerséget építünk

Hosszú volt az út! Sok-sok munka és küzdelem árán 2022. március 11-én végre helyére került egy újabb Ipoly-híd alapköve. Közvetlenül az első két (Rárós-Rárópuszta, Pető-Pösténypuszta), az Ipolyt átívelő híd átadása után ügynökségünk kereste további hidak megépítésének lehetőségét. A leendő hídhelyek meghatározására több tanulmány, vizsgálat készült, ahol elsősorban az adott híd gazdasági és társadalmi haszna, a beruházási költségek mértéke és a megvalósíthatóság nyomtak a legtöbbit a lat-

zat után végül is 2017-ben nyílt lehetőség arra, hogy újra pályázzunk. Ezúttal az ügynökség vállalta fel a nagy feladatot, és mi készítettük el a pályázatot a TAPE JOBS - Térségi foglalkoztatási akcióterv keretén belül. Sikeres! A hídepítés és a hídhöz vezető utak megvalósítása a „Határtalan természet - Ipe4Ipoly-híd című projekt, az INTERREG V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési

tott, mennyire fontos a határ menti térség együttműködése. Ezt követően Balla Mihály országgyűlési képviselő méltatta a hídepítés fontosságát. Ez után kapott szót Dušan Veliè szlovák beruházási, regionális fejlesztési és informatizációért felelős államtitkár, aki Szlovákia és Magyarország kiváló együttműködését és a közös fejlesztések fontosságát emelte

ban. Aránylag hamar kiderült, hogy az Ipolyhídvég-Drégelypalánk hídhelyszínt annak ellenére, hogy a közelében természetvédelmi terület található, mind a magyar, mind a szlovák döntéshozók is egyaránt támogatták. Ipolyvábó-Őrhalom esetében sokkal bonyolultabb volt a helyzet, mert versenyben volt még a Kóvár-Újkóvár és a Szécsénykovácsi-

Program keretében valósul meg (projekt-partnerek: Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. és Ipolyvábó Község Önkormányzata). A projekt elsődleges célja a közvetlen határon átnyúló összeköttetés kialakítása a határtérségben és a munkaerő-mobilitás támogatása. Köztudott, hogy egy kistelepülés sem rendelkezik elegendő pénzügyi forrással határon átnyúló közúti kapcsolat előfinanszírozásához és társfinanszírozásához, közbenjárásunkra Besztercebánya megye nyújt ehhez segítő kezdet. A pályázat megvalósítása 2020. május 1-jén indult, és várhatóan 2023 októberében fejeződik be a hídepítés. Hosszú és bonyolult nemzetközi közbeszerzési eljárás, illetve a megnövekedett beruházási költségek (meghaladja a 4 600 ezer eurót, ebből az EU-s forrás 3 923 ezer euró) miatt a hiányzó pénzforrás biztosításán vagyunk túl. Elindultak a kivitelezést előkészítő munkák. Nagy öröm számunkra, hogy 2021. március 11-én az ügynökség szervezésében ünnepélyes alapköletételre került sor Ipolyvábó. Az esemény a helyi művelődési házban indult. Felhangzott a szlovák és magyar nemzeti himnusz, majd elsőként Ján Lunter, Besztercebánya megye elnöke köszöntötte a vendégeket. Beszédében rámuta-

ki. Végezetül Sziijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter úr tartotta meg beszédét rámutatva arra, hogy a jelenlegi bonyolult politikai helyzetben mennyire fontos a jószomszédsági kapcsolatok ápolása, a szolidaritás és az együttműködés erősítése. Számunkra nagyon megtisztelő volt, hogy Dušan Veliè államtitkár úr és ugyanúgy Sziijjártó Péter miniszter úr beszédében köszönetet mondott az ügynökség az Ipoly-hidak újjaépítése terén végzett munkájáért. Ez követően az ünnepség az Ipoly-parton folytatódott, ahol a miniszter úr és az államtitkár úr közösen helyezték el a híd alapkövét. Az alapkövet lefedő emléktáblát Ipolyvábó polgármesterével közösen helyezhettük el. Megható élmény volt számomra együtt örülni azokkal, akik sok-sok éven keresztül erőt adtak és támogattak abban, hogy újabb hidak épülhessenek az Ipolyon. Hálás köszönet érte! Bízom benne, hogy március 25-én hasonlóan meghitt és felemelő élményben lesz részünk az Ipolyhídvég-Drégelypalánk Ipoly-híd alapköletéleti ünnepségén.

Lőrincz Mária
a Középső-Ipoly Mente Fejlesztési Ügynökség igazgatója

Hugyag helyszín is. Ügynökségünk a kezdetektől fogva részt vett a tényleges helyszín kiválasztásában, több analízist készítettünk annak alátámasztására, hogy a következő híd Ipolyvábóban épülhessen meg. Két alkalommal hídi vásárt is szerveztünk, hogy kellőképpen bemutassuk a hídepítés szükségességét és nem utolsósorban a helyiek ez iránti igényét, akik nagy lendülettel és elhivatottsággal kapcsolódtak be az eseménybe. Hálás köszönet érte! Időközben párhuzamosan kerestünk a beruházás megvalósításához szükséges támogatási lehetőséget. A hosszú évek alatt nagyon sok támogatást kaptunk, sok jó embert ismertünk meg, akik önzetlenül támogatták az ügynökség kezdeményezését. Egy sikertelen pályá-

Wass Albert felolvasó maraton

Engedve a csábító meghívásnak, egy vegyes összetételű csemadokos csapat (Ipolybalog, Ipolyszécsényke és CSNTV) elindult Esztergomba, hogy önkéntesként részt vegyen a 15. alkalommal szerveződő Wass Albert Felolvasó Maraton - Szépirodalmi Ünnepen a Laskai Osvát Antikváriumban február 25-én, este 18.00 órától. Bevallom, legfőképpen a kíváncsiság vitt engem oda, első ízben egy ilyen részt venni, hogy a valóságban megtapasztaljam egy ilyen „maraton” lebonyolítását, tartalmát, az érdeklődők összetételét, hozzáállását, az előadott

részletek változatosságát, de legfőképpen a résztvevők kitarthatását, állhatatosságát. Egy szép, hosszú, tartalmilag gazdag irodalmi estnek nézhettünk elébe. Hát, mit mondjak! A szervezők elhivatottságát, igyekezetét és gyakorlatiasságát a program megszervezésében nem lehet kétségbe vonni. Igyekeztek mindent biztosítani, előre egyeztetni, hogy minden jelentkezőnek eleget tudjanak tenni, ami a saját szereplésük kivitelezését illeti, emellett egy kis változatosságot is belevinni, meg a legfiatalabb korosztály bekapcsolódását is az időbeosztás határain belül tartani. Az elvárásaim, ill. az esttel kapcsolatos elképzeléseim „csorbát” szenvedtek, és ezt most nem elmarasztalóan mondom, csak itt is, mint nagyon sok alkalommal másutt is, megmutatkozott a ma emberének vagy legtöbbszörünknek a hozzáállása minden nyilvános szerepléshez, szerepvállaláshoz vagy csak a sima részvételhez. Ha valahová végre kimozdulunk, nem tudjuk

magunkat kikapcsolni, hogy teljes odaadással vagy csak odafigyeléssel bele tudjunk kapcsolódni egy kulturális programba, közös megbeszélésbe, legyen az bármilyen fontos, minket érin-

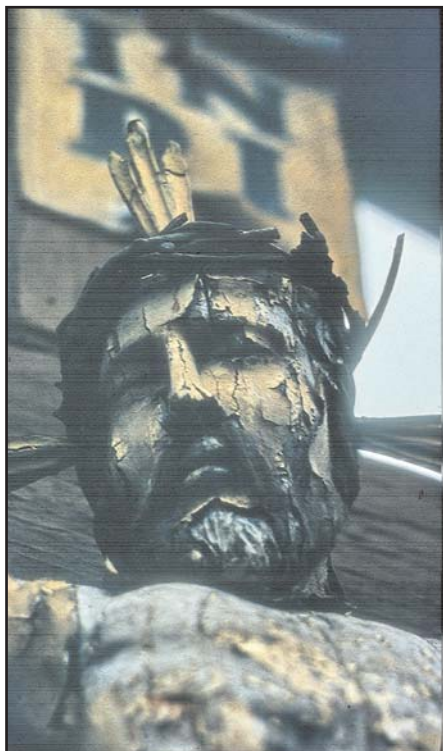
tő, vagy bármi más, közösséget érintő történésbe. Tisztelet a kivételnek, szoktuk mondani, miközben ez a legkisebb réteg issza meg a levét az egésznek, mert a jóra való igyekezetük legtöbbször kárba vész. De ők azok, akik ennek ellenére újra és újra megpróbálják a lehetetlent, hogy egy kis életet leheljenek a mindennapok valóságába. Hiába? Sokszor! A nap azért minden nap felkel, a tavasz is eljön, a mag is kicsírázik, és új remények születnek.

Vissza a témához. A kezdéshez megtelt a nagynak nem mondható helyiség, de a felolvasói est igényeinek megfelelő, mert így közvetlenebbül érezhettük magunkat egymáshoz, és családi benyomást keltett. Az órák múltán változott a kép, a résztvevők cserélődtek. Érezni lehetett azonban azt a feszültséget a legtöbb előadásban, hogy mikor kerül sorra, mert az időbeosztása végett (munka, család, vonat, autóbusz stb.) men-

nie kellett. Megjegyzem, péntek este volt. Mintha egy kötelességünknek tettünk volna eleget, megvan, kipipálhatjuk, nyugodt a lelkiismeretem, megvillantottam magam, és ez nyugalommal tölt el. Lehet, hogy többen több időt töltöttek el azzal, hogy kiválogassák, eldöntsék, mit is adnak elő, mint amennyi időt az ottlétüknek szenteltek. Bár ez sem semmi. Nem akarok ismeretlenül senkit sem bántani, megérdemli mindenki a tiszteletet és köszönetet, aki ezen részt vett és eljött. Csak azt az általános jelenséget akartam ezzel kiemelni, ami ránk, emberekre jellemző. Ebben a rohanásban éljük napjainkat, és az értékek, az élet észrevétlenül elsuhannak mellettünk. Ilyen értelemben magányosak vagyunk. Azért arról a pár emberről is említést teszek, mert voltak (velünk együtt), akik az elejétől kezdve kitartottak, lelkesek voltak, és nagyon élvezték az előadásokat. Látszott, hogy nem a részvételért vannak ott, hanem szívügyük is, és elkötelezett irodalomkedvelők. Több mint hat óra ottlét után mi is eljöttünk, mert az egyik társunknak reggel ötkor munkába kellett mennie, és még haza is kellett érni.

Mindent egybevetve dicséret illeti a házigazdát, Mezeiné Tomorovszky Máriát a kezdeményezésért, hogy Esztergomban első ízben hirdette meg ezt a maratont és minden résztvevőt, aki bekapcsolódott. Jövőre bizonyára jobban sikerül, ehhez azonban az kellene, hogy a jelentkezők meg tudnának adni egy tágabb óraidőt, amit a rendezvényen el tudnak tölteni, megkönnyítve ezzel a szervezők munkáját, hogy minél élvezetesebbé tudják tenni az ilyen és hasonló műsoros esteket, maratonekat. Mi is, mások is tanuljunk belőle. Wass Albert ezt megérdemli és még sokan mások is a hozzá hasonlóak.

Kálváriafeszület, Selmecebánya

A nagyszombatig, idén április 16-ig tartó nagyböjt napjaiban Krisztus 40 napos böjtölésére és megváltó áldozatára figyelünk. Ezt az elmélyülést segítik a települések határában többfelé megtalálható kálváriák.

2. állomás - 40 napos böjtölése végén az ördög 3-szor megkísérti Jézust

A történelmi Magyarország minden bizonnyal leglátványosabb kálváriája Selmecebánya határában található. A három templomból, tizenkilenc kápolnából, illetve a Szent Lépcsőkből álló, barokk stílusú egyházi épületegyüttest 1744 és 1751 között építették a cseh származású Perger Ferenc jezsuita szerzetes kezdeményezésére. Ő nagy lelkesedésével megnyerte a selmecebányai nyilvánosságot a gondolatnak, hogy építsenek föl egy kálváriát a frideenliebi Fritz család bir-

Nagyböjt Selmecebányai Kálvária

A kálvária az Utolsó vacsora temploma fölött

tokában volt Scharffenberg-hegyen. A selmeci városvezetés elvállalta a létrehozandó mű pártfogását. Az evangélikus Fritz Lipót András odaajándékozta a jezsuitáknak a birtokához tartozott - ércbányászati szempontból értéktelen -

Scharffenberg-hegyet. Így 1744-ben már lerakhatták a felső templom, az első épület alapkövét a vulkanikus hegy meredek csúcsán. Az engedélyező Esterházy Imre (1725-1745) esztergomi érsek volt. A bányaváros bányászai munkájukkal, tehetős nemesi és polgári pedig anyagi hozzájárulásukkal támogatták. Volt miből adakozniuk, Selmecebánya a bányászat-

Szent Sír

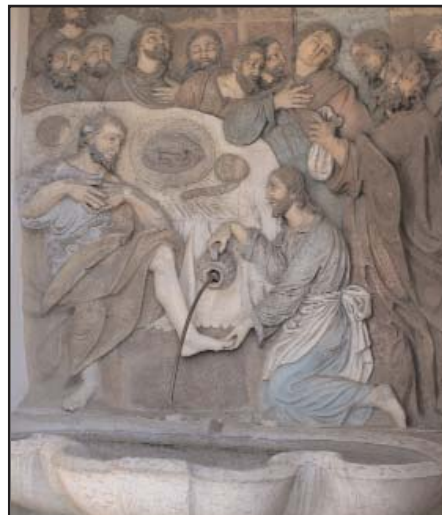
nak köszönhetően virágzott akkoriban, a Magyar Királyság legjelentősebb bányavárosaként tartották számon, aranyban és ezüstben egyaránt gazdag hegyek övezte völgyben alapították. 1745-ben, a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén ke-

Selmecebánya, kálvária

rült sor a felső templom felszentelésére, és az első szentmisére a kálvárián, ahová körmenet érkezett lobogókkal a városból. A kálvária műalkotásai eredetileg Dyonysius Ignatius Stanetti (1710 - 1767) neves barokk szobrász műhelyéből származnak, aki Körmöcbányán működött.

A kálváriára vezető út jobb oldalán három előkészítő kápolna áll. Az épületek kései barokk, úgynevezett Mária Terézia-stílusban készültek, míg a farag-

3. állomás - Jézus megmossa az apostolok lábát

ványok és a belső berendezések a rokokó stílusjegyeit őrzik. Az első kápolna azt mutatja be, mikor Jézus elhagyta a szülői házat, és búcsút vesz édesanyjától, a második azt, amikor 40 napos böjtölése végén az ördög háromszor megkísértette, a harmadik kápolnában Jézus megmossa az apostolok lábát. Kancsójából valódi víz folyik a kép előtti medencébe.

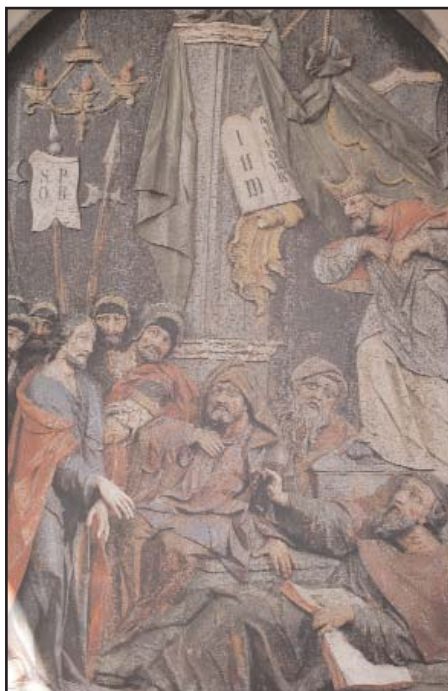
(Folytatás a 7. oldalon)

A három templom a búcsújárás alkalmával benne tartott mise nyelve szerint különböztethető meg. Eszerint a felső kálváriatemplomot német, a középső, a Szent Lépcső tetején lévő Szenthárom-

Mária fájdalmára Jézus Jeruzsálemben maradt Atyja dolgaiban

ság-templomot magyar, az alsó, Utolsó vacsora-templomot pedig szlovák (tót) templomnak is nevezik. Utóbbi kör alaprajzú építmény, benne Utolsó vacsora-oltár. Mellette két négyzetes torony áll, egyikben a felmagasztalt Szent Kereszt-oltár a sírban fekvő Szent Rozáliával, a másikban Jézus szeretettől lángoló áldozatos szíve a Szent Sír fölött. A templom mögött Jézust látni a kereszten,

Elfogatása után Jézus Kajafás színe előtt

tövében két angyaltól övezett Fájdalmas Anya. Ez, a kereszttálozat mellett, a két oldali kápolnasor jelentésére is utal. Ugyanis baloldalt fölfelé hét kápolna

Selmecbánya, kálvária

mutatja be Krisztus szenvedéseit: Jézus vérrel verejtékezik, Júdás elárulja, Kajafás elítéli, Heródes kicsúfolja, Pilátus megostoroztatja, Jézus kereszttét víve elesik, és Veronika nyújtja neki kendőjét, végül felszögezik a keresztre. Ez tehát nem a klasszikus értelemben vett, keresztalál előtti 12 stáció, hanem a szenvedés tömör összefoglalása. A felső templomtól visszafelé eső további hét kápolna, melyeket lefelé menetben kell felkeresni, Mária szenvedéseit foglalja össze: Jézus körülmételese, futásuk Egyiptomból, a 12 éves Jézus elmaradása a templomban, találkozás anyjával a kereszttúton, majd a kereszten, Jézus holtan anyja ölében, sírba tétele. A középső templom, azaz a magyar templom kör alakú kupolájával a hegy egyharmad magasságában épült. Kettős tölgyfa lépcső vezet hozzá, amely a római Scala Sancta másolata. Az eredeti Szent Lépcsőt Szent Ilona császárnő hozatta el Jeruzsálemből Rómába. Jézust ezen vezették föl Pilátushoz. A selmeci szent lépcsőfokok között egy-egy ereklyét helyeztek el. Ezeket a magyar búcsúsok csak szent grádicsnak emlegetik, a harminchárom lépcsőfokát sokan vezeklésül térden járkák végig. E fölött áll a Szentháromság-templom, ami fölött a hegyen az Ecce homo-kápolna található. A felső, német templom két, négyzet alaprajzú tornyával döntően határozza meg a Kálvária-hegy, sőt az egész város arculatát. A Kálvária oltárát nemes érceket tartalmazó kövekből állították össze. Mögötte található a Szent Sír-kápolna. A felső, német templom előtt közsiklába vágott kápolna van, amely Krisztust a börtönben ábrázolja.

Hagyományosan Hont és Bars megye népe kereste föl a kálváriát, de a Nyitra környéki Zobor-vidéki magyarok is több napos zarándoklaton vettek részt a búcsúban. Az előnap esti szentmise után az

Szent Lépcső és Szentháromság megkoronázza Máriát, vagy magyar templom a selmeci kálvárián

előőnékesek, búcsúvezetők vették át a szerepet egészen a reggeli szentmiséig. Haza csak a Kálvárián végzett ünnepi nagymise után indultak. Selmecbányán az év legnagyobb és leglátogatottabb búcsúja a Szent Kereszt fölmagasztalásának ünnepe (szeptember 14.) utáni vasárnapon van.

Jézus elesik a kereszttel, Veronika kendőt nyújt neki

A kommunista vezetés 1951-ben betiltotta a búcsújárást, az épületek romlásnak indultak, részben kifosztották őket. 2007-ben viszont nagyszabású felújítás kezdődött, melynek keretében a szlovák templomot teljesen rendbe hozták, a magyar templom pedig díszkivilágítást kapott. A renoválás és restaurálás jelenleg is tart.

Dr. Limbacher Gábor

Harmadik nekifutásra az idén összejött a járási ünnepség, melyet a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya, karöltve az alakuló Szövetséggel, a Csemadok Ipolybalogi Alapszervezetével és Ipolybalog Önkormányzatával rendezte meg 15-én, az évforduló napján.

Az emlékezés szentmisével kezdődött a Szent Korona Kórus közreműködésével, majd a jelenlévők átvonultak a temetőben lévő kopjafához, ahol Híves István, az Ipolybalogi Művészeti Alapiskola igazgatója toborzó nótákat játszva

várta az érkezőket. Lőrincz Sarolta Aranka szép éneke után Balogh Gábor, a CSNTV elnöke köszöntötte az ünnepelőket, majd felkérte Lestyánszky Viktort üdvözlő beszéde megtartására az alakuló Szövetség nevében. A beszédek után került sor a koszorúk elhelyezésére.

Koszorúztak: Ipolybalog, Apátújfalu, Inám, Nagycsalomja Önkormányzata, az Ipolynyéki Balassi Bálint Alapiskola, a Szövetség párt ipolybalogi MKP-platformja, a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya, valamint Nagykürtösi, Ipolynyéki és Ipolybalogi Alapszerveze-

MÁRCIUS 15 JÁRÁSI ÜNNEPSÉG

tének képviselői, a Szövetség nevében közösen Régi Anikó és Lestyánszky Viktor, a Kárpát-medencei Vitézi Rend képviselői - Híves István zenei kíséréte mellett. A végén György Ferenc plébános úrral együtt imádkoztunk a hősök lelki üdvéért, majd az emlékezést az alapiskolában folytattuk.

Az ünnepi kultúrműsort a Himnusszal kezdtük, melyet Slezák Erika, a 2020-as Őszirozsa országos verseny győztesének videóbejátszása segítségével énekeltek a megjelentek. A kultúrműsorban felléptek az ipolybalogi óvodások, az alapiskola tanulói verses-zenés összeállítással, valamint az iskola énekkara Hugyec Zolcer

Erika vezetésével, a művészeti alapiskola tanára, Villant Dávid és az iskola növendékei, Péter Tamás és Szuma Antónia (kísérte Feterik Beatrix), a Bukréta Hagyományörző Csoport irodalmi összeállítással és a Molnár Ottó által vezényelt Szent Korona Kórus Pásztai Károly és Kósa József hangszeres közreműködésével. Ünnepi beszédet Régi Anikó, a Szövetség párt MKP platformjának járási elnöke mondott. A program a Szózat eléneklésével ért véget, melyet videófelvételre a Szent Korona Kórus játszott fel.

A műsort ünnepi fogadás követte a Korona Panzióban, melyen pohárköszöntőt Bálint Péter, Ipolybalog polgármestere mondott. A szervezők ezúttal is köszönik a résztvevőknek, hogy bekap-

csolódtak a rendezvénybe, külön köszönet az Ipolyi Arnold Alapiskolának az önzetlen segítségért. Ez az ünnepség hosszú idő után talán megnyitja, feléleszti az emberek vágát a közösségi részvételekre, melyet már többségünk nagyon hiányolt.

IPOLYBALOG

A márciusi forradalom ünnepnapja hétköznapra esvén, már több helyütt az előtte lévő hét végén is megemlékeztek róla, így Ipolybalogon is. Vasárnap került sor az ünnepségre, melynek fényét emelte a székesfehérvári Vox Mirabilis Kamarakórus szereplése, akik ünnepélyessé tették a vasárnapi szentmisét, majd a temetőben a kopjafánál közreműködtek az ünnepi műsoron. Az emlékbeszédet dr. Kökény István, a Szent Korona Kórus tagja tartotta. Koszorúkat helyezett el az önkormányzat, a Csemadok alapszervezete, az MKP alapszervezete, a székesfehérvári vendégkórus és a Kárpát-medencei Vitézi Rend.

Balogh Gábor

LUKANÉNYE

2022. március 15-én Lukanényén is felcsendült a magyar himnusz, mellyel kezdetét vette az 1848-as magyar szabadságharc és forradalom 174. évfordulója tiszteletére tartott megemlékezés.

Az ünnepi műsorra nagy odaadással készültek alapiskolánk diákjai, melyet mi sem bizonyít jobban, hogy egy szívvel melengetően szép műsort láthattunk.

Az ünnepség fényét emelte Ady Endre gyönyörű verse Török Terka tolmácsolásában, valamint az azt követő ünnepi beszéd, melyet Híves László, Lukanénye polgármestere tartott. Koszorúikat a Csemadok képviselőjében Balko Zsófia és Tóth László, a község képviselőtestülete, valamint a helyi MKP nevében Híves László polgármester, Kuzma Tamás és Török Teréz helyezték el.

A Csemadok alapszervezete szervezésében a résztvevők megvendégelését a Nyugdíjasok Napközi Otthonának „nagy-mamái” biztosították a jelenlévőknek.

Köszönetünket fejezzük ki pedagógusainknak és diákjaiknak a szép műsorért és mindenkinek, aki részt vett ezen megemlékezésen.

B.Zs.

EMLÉKTÁBLÁT AVATTUNK NAGYCSALOMJÁN A SZABADSÁGHARC ÜNNEPÉN

Hiába enyhítették a járványügyi korlátozásokat, Nagycsalomján mégis a megbetegedések miatt voltunk kénytelenek csúsztatni a március 15-i megemlékezést. Végül 19-én került sor a rövid, de tartalmas ünnepségre, melyet a Himnusz elénekülésével kezdtünk, mégpedig a vendégfellépőként meghívott Romhányi Dalárda közreműködésével, akik fő műsorszámként szerepeltek összeállításunkban. Az Ipolybalogi

Ipolyi Arnold Alapiskola két tanulója (Pöhlös Izabella és Balázs Sára) szavaltokkal színesítették a délutáni programot. Az ünnepi beszédet falunk polgármestere, Pásztor Roman tartotta, majd Pöhlös Vendel, a Csemadok ASz elnöke

bővebben kitért Bolgár Gábor életének és családfájának ismertetésére. Ugyanis az ő tiszteletére helyeztünk el egy emléktáblát a Bolgár család sírmlékére, amely a Pusztatemplom melletti öreg temetőben található. Így most már az, aki ide látogat, megtudhatja, miért is vannak évről évre március 15-e körül friss koszorúk ezen a helyen. Igaz, hogy Bolgár Gábor nagycsalomjai földbirtokos, Hont vármegye szolgabírója nem halt hősi halált a magyar szabadságharcban, de mint a Hont megyei lovas nemzetőrség parancsnoka, részt vett a harcokban. Idén a község, az MKP, a Csemadok, a CSNTV koszorú mellett a leszármazottak is elhelyezték virágaikat elődjük nyughelyén, miközben a jelenlévők a Szózat elénekülésével fejezték be ezt a szép délutánt.

Számomra még az volt nagyon szívhez szóló, mikor a kultúrházban a vendéglátás után előkerült egy gitár is (gondolom nem véletlenül), Gyurkovics József kezében életre kelt, és annak kíséretével az a sok jó torkú és hangú férfi elénekelte a Nemzeti dal megzenésített változatát. Ez méltó befejezése volt ünnepségünknek.

V.Zs.

IPOLYHÍDVÉG

Két év kihagyás után ismét szép számban megemlékeztünk a nemzeti forradalomról és a szabadságharcról. A Fábán Máté Tibor által előadott „Ha én rózsza volnék” és a „Kossuth Lajos azt üzenté” dalok után következett Taksonyi József:

Március 15 című verse Bakos Csenge előadásában. Közösségünket megtisztelte jelenlétével és ünnepélyes, szívhez szóló szavaival Drégelypalánk polgármestere, Rigó Dávid, majd

Gyurász Pál lelkiatya rövid beszéde és a nemzeti Himnusz után következett az ünnepélyes koszorúzás.

VV

Az ünnepi beszédet falunk polgármestere, Pásztor Roman tartotta, majd Pöhlös Vendel, a Csemadok ASz elnöke

KÖKESZI

Kökesziben is megemlékeztünk a szabadságharcról. Pénteken a szentmise után a kopjafánál gyülekeztek a CSE-MADOK Kökeszi Alapszervezetének tagjai és az érdeklődők. A megemlékezést Bojtos Dorottya nyitotta meg, aki egy Kossuth-nótát játszott furulyán. Ezt követően Borda Dovicsin Denisza szavalta el Aranyosi Emil Szívünkben ünnepelve c. versét, majd Donè Bojtos Katalin mondott ünnepi beszédet. A beszéd után a falu polgármestere és a képviselő-testület egy tagja megkoszorúzták a kopjafát, végül a kis gyülekezet együtt elénekelte Kossuth Lajos toborzóját.

DBK

ÓVÁR

Március 15-én este 18:00 órakor Óvárban az esti harangszó törte meg a már csendbe burkolódzó kis falu nyugalma, emlékezésre hívott az esti ima után, hogy együtt emlékezzünk meg a 48-as ifjakra, bátorságukra, szabadságvágyukra, odaadásukra. A maroknyi (mintegy 20 fős) csoport csendben várakozott a 48-as emlékműnél. Az induló és Kossuth-nóta taktusára felsorakoztunk, hogy méltóképpen emlékezzünk. Az ünnepi beszéd ezúttal egy kurta megjegyzés, néhány mondatos utalás mindössze az 1848-49 szabadságharc és forradalom 174. évfordulójára, de mint a beszédet mondó Vízi József polgármester megjegyezte, háborúban hallgatnak a múzsák, nem méltó, hogy dicsbeszédet mondjunk. Ing. Vízi Réka Reményik Sándor versével emelte az ünnepség hangulatát, melyet a Szózat, majd a régi magyar himnuszunk, a „Boldogasszony anyánk“ kezdetű énekkel fejeztük be.

Reméljük, a szabadságharc és forradalom eszméje békésebb gondolatokat hoz, és a 175. évfordulót már nagyobb volumenben ünnepeľjük, ünnepeľhetjük, és szintén csak emlékként marad bennünk a most zajló háború szomorú története.

KH

BUSSA

Mint minden évben, így az idén is találkoztunk a kopjafánál, hogy megemlékezzünk az 1848-as szabadságharc áldozatairól. Felemelő érzés volt mindannyiunk számára, hogy a pandémiás időszak, valamint a világ válságos helyzete ellenére is megadtuk tiszteletünket, és megtartottuk ünnepi megemlékezésünket. Nem voltunk sokan, de nem is az a lényeg...

Számomra igen megható volt, hogy az embereket érdeklí az ilyen megemlékezés, és büszkén kitűzik a kokárdát a szívük fölé, és hogy ha kevesen is, de vagyunk... Ezt tükrözte az is, hogy elszorult a torkunk, amikor énekeltek a magyar himnuszt. Nekem az a szándékom, és arra igyekszek buzdítani minden magyar érzelmű embert, hogy őrizzük meg ezeket az értékeket.

Lajos azt üzenete kezdetű dalt, ünnepi beszédet mondott Bombor Ivett, a Budapestről érkezett Tóth Zalán szavalata, majd Nagy Katalin versmondása következett, ezután közösen elénekeltek a magyar himnuszt, majd következett a koszorúzás a Csemadok-alapszervezet részéről és az Önkormányzat részéről Ing. Végh Zoltán. Mindezt gyertyagyújtás és a zárszó követte.

Minden résztvevőt és közreműködőt köszönet illet, reméljük, a következő években is hasonlóan meg tudunk emlékezni a 48-as forradalom kitörésének évfordulójáról.

Bombor Ivett

IPOLYSZÉCSÉNYKE

Ipolyszécsénykén március 20-án, vasárnap emlékeztek meg az 1848-49-es forradalomról. A programban szerepeltek a helyi alapiskolás tanulók. Név szerint: Zólyomi Barbara, Zólyomi Alexandra, Fricz Flóra, Barján Gábor, Jámbor Krisztofer. Az éneklőcsoport Kossuth-nótákat énekelt a jelenlévőkkel együtt. Az MKP és a CSEMADOK képviselői elhelyezték koszorúikat a templom melletti kopjafára. Az ünnepség a Himnusszal záródott.

KM

Március 15. az Ipolyi Arnold Alapiskolában

Két éve annak, hogy 2020-ban a koronavírus okozta járvány terjedése miatt Szlovákiában bezárták kapuikat az iskolák, és távoktatásra tértek át a tanintézmények. Akkor éppen a március 15-i ünnepségre készülödtünk, amelyre aztán nem kerülhetett sor, sőt a következő évben sem, pontosabban felemás módon, hisz tavaly az alsó tagozat ebben az időszakban jelenléti oktatásban, a felsősök pedig távoktatásban vettek részt. Idén, a

igazgató úr emlékező beszédét követően megnézzük a felső tagozatosok által, Cseri Bernadett tanító néni vezetésével készült összeállítást, amely a márciusi forradalom és a szabadság témakörét járta körül. A vetítéssel, zenével, versekkel, tánccal, énekkel tarkított előadást nagy tapsal köszönte meg a közönség. Utánuk a Hugyecz Zolcer Erika tanító néni vezette iskolai énekkar műsora következett, akik ismét olyan zenei élménnyel ajándékoztak meg bennünket,

amelytől már szinte elszoktunk, hisz két éve nem hallhattuk személyesen azokat a csengő hangokat, amelyek oly sokszor elvarázsolnak mindannyiunkat. A szólítákon kívül a hangszeres kíséret is emelte a kórus előadásának színvonalát. Ezt követően, meglepetésként, megtartottuk az iskoláról készült imázsfilm bemutatását is, amely szintén elnyerte a lelkes közönség tetszését.

Megemlékezésünk állandó program-pontja idén is az ipolybalogi temetőben található, a millecenárium emlékére 1996-ban készült kopjafa megkoszorúzása volt. A koszorúzás előtt György Ferenc lelkiatya szólt a diákokhoz, mondanójában a magyarság, a szabadság és a függetlenség fontosságára hívta fel a figyelmet az aktuálpolitikai történések tükrében.

Ez, a magyar nemzet számára oly jelentős évforduló az idei évben számunkra még nagyobb jelentőséget kapott, hisz végre együtt, szigorúbb korlátozások nélkül ünnepelhettünk és emlékezhettünk hős elődeinkre.

-ná-

Március 15-i megemlékezés Ipolynyéken

Nemzeti ünnepünk a magyar szívekben mindig fontos volt, mert magában hordott egy sajátos szimbolikus jelentést: a szabadság, a fejlődés, a modernizáció és a nemzeti tudat érzését.

Ezen korszakhoz köthetjük gyönyörű himnuszunk keletkezését, zászlónk piros-fehér-zöld színének hivatalossá válását. Ezért is tartjuk fontosnak, hogy minden évben méltóképpen megemlékezzünk e jeles eseményről.

Ipolynyéken a megemlékezést az ünnep napján, március 15-én tartották az új temetőben található kopjafánál a helyi önkormányzat, a Balassi Bálint Alapiskola, a helyi óvoda, valamint a Csemadok-alapszervezet közreműködésével. Ünnepi beszédet Pobori Sándor, a Csemadok Ipolynyéki Alapszervezetének elnöke mondott. Az alapiskola tanulói az ünnephez méltó műsorral készültek. Elhangzott Antal Emma, Petényi Barbara, Baráth Viktória egy-egy szavalata, gitáron Koháry Levente kísért. Tóth Roland és Nagy Ráhel énekkel tette szebbé a programot, majd a 3. osztályos tanulók katonadalokat adtak elő. Az óvodások nemzeti színű virágjaikkal díszítették a sírkertet. A koszorúzás után a himnusz elénekzésével fejeződött be a műsor, majd a résztvevők átvonultak gróf Esterházy János, a felvidéki magyarság mártírpolitikusának emlékszobrához. A szobornál Gömör Lóránt méltatta a nagy politikust rámutatva arra, hogy kiállása iránymutató fáklya a magyarságunk számára.

-nt-

járványügyi helyzet javulása és az intézkedések, tilalmak fokozatos feloldása után végre együtt ünnepelhetett az iskola, ahogy az a Covid előtti időszakban megszokott volt. Már csupán a szájmáskok emlékeztettek minket arra, hogy nehéz időszak vége felé járunk, mi, legalábbis, ebben bízunk, reménykedünk.

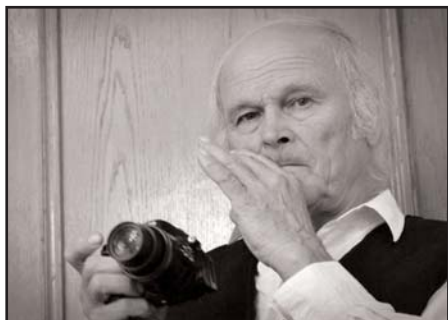

Az 1848-as szabadságharc kitörésének évfordulójára való emlékezést osztályfőnöki órákkal kezdtük, ahol különféle foglalkozások által idéztük fel a 174 évvel ezelőtti március 15-ét. Majd az iskola tanulói és pedagógusai - immár együtt - az iskola közösségi helyiségében gyűltek össze, hogy Molnár Barnabás

Aki egy palóc szemével ragadta meg az „örök” pillanatot.

M. Nagy László halálára

Csendesen ment el. Úgy, ahogyan született. Egy kisebbségbe szorult nemzet rész magányában. M. Nagy Laci 1943. február 20-án született Rárósmúlyadon, a Ipoly partján fekvő, ma már többnyire csak cigányok által lakott falucskában, ahol megállt az idő. Akkor is, amikor először látta meg a teremtet világot, fegyverek dörögtek, háború dúlt Európában. A sors fura játéka, hogy két európai háborút kötött össze a születése és a halála. Azt a kis falut, ahol született, talán csak ő mozdította ki a sarkából, amikor képeivel megörökítette az ott élő, egyszerű emberek hétköznapijait, örömeit, bánatát, a boldog, elégedett öregek mosolyát egy megszenvedett élet alkonyán, a hóna alatt fél kenyérrel hazasiető parasztaszony arcának ragyogását a mindennapi betevő biztonságában, a cigányok nyomorúságos sorsát, mely azóta sem változott azon a vidéken semmit, pedig eltelt nyolcvan hosszú év. Végtelenül szomorú vagyok, mert egy igen tiszta, csendes, a sorsával megbékélő, óriási tehetségű fotóst, magyar embert veszítettünk el. Egy beszélgetésen, melyet vele készítettem úgy jó 10 évvel ezelőtt, így vallott magától:

„Az alapiskola második osztályába jártam, amikor a fotó először ámulatba ejtett. Az iskolába vezető út építését mi, diákok végeztük. A tanító úr ezért lefényképezett, és kaptunk egy-egy fotót. Emlékszem, percekig néztem magamat. Ez volt maga a csoda. Akkor még villany sem volt a faluban. Nem határoztam én el akkor semmit, mert mit tudott, tudhatott akkor egy nyolcéves falusi gyerek a világról, de elképzelhető, hogy egy pici magocska már akkor termő talajba hullott, és ahogy fokozatosan kinyílt előttem a világ ablaka, egyre közelebb kerültem

egy soha meg nem álmodott pályához. Tizennégy éves voltam, amikor Losoncon épületlakatos inasnak jelentkeztem. A kollégiumban volt fotóköri, ahová nyomban be is iratkoztam. Serfőző Pál főnevelő vezetett be a fekete-fehér világba. Akkoriban nagyon kevés embernek volt fényképezőgépe, így a továbbtanulás lehetőségét a különböző tanfolyamok adták. Egyszer, hazafelé utazva a vonatunk behajtott a síneken áthaladó juhnyájba. Miután megállt a vonat, bár már alkonyodott, azonnal fogtam a fényképezőgépet, és rohantam, mint egy igazi riporter, hogy megörökítsem a förtelmes látványt. Először küldtem újságba fotót néhány sor szöveggel. Meg is jelent nagy örömmre.

Sportoltam. Fényképeztem. Olyan erőbedobással, hogy például 1972 júliusában a kerületi napilapban huszonhét fotóm jelent meg. Ebben az időben már rendszeresen közölte fotóimat, rövid írásaimat az ÚJ SZÓ, A HÉT, a SZABAD FÖLDMŰVES, a ŽIVOT, a SMER, a ŠPORT és más lap is. Ebben az időben indult a HALADÁS c. járási lap Nagykürtösön. Engem is megszólítottak. Egy év sem telt el, amikor megjelent a szerkesztőségben Igor Grossman, a NŐ fotóriportere, aki végiglapozta a megjelent példányokat. Nyilvánvaló volt a szándéka. Néhány nap után felhívott a NŐ főszerkesztője, Harasztiné Mészáros Erzsébet, hogy szeretne velem megismerkedni. Minden nagyon gyorsan ment. 1975. május 15-én a NŐ fotóriportere lettem. Fél év elteltével lakást kaptam Pozsonyban, így a családom is odaköltözött. Munkám mellett leérettségiztem, utána a prágai FAMU égisze alatt Olmützben végeztem el távúton az INŠTITÚT VÝTVARNEJ FOTOGRAFIE - azaz művészeti fotózásra szakosodott intézet hároméves tanfolyamát. Tizenhárom évig voltam a NŐ fotósa. Rengeteget utaztam. Megfordultam szinte minden magyarlakta településen. Fotóztam mindent. Embereket, tájat, művészeket, gyárat, iskolát, sportot, divatot. Álomban sem gondoltam volna, hogy ilyen csodálatos munka is létezik. Úgy gondolom, szívvel-lélekkel, könnyedén fotóztam, bár előfordult, hogy meg kellett küzdeni egy-egy jó fotóért. Jött egy időszak, amikor nem volt

ildomos a fotósnak Gombaszögre, Zselízre utazni. Azt gondoltam, akkor rám a NŐ-ben tovább nincs szükség. Váltottam. 1987-ben a sport vonzáskörébe kerültem. A ŠTART szakmailag egy újabb kihívás volt számomra. A sportpályákon otthonosan mozogtam, munkámat könnyítette, hogy magam is sokoldalú, aktív sportoló voltam. Biatlonban csehszlovák bronzérmes, valamint háromszor voltam szlovák bajnok...

Négy év izgalmakban, élményekben, eseményekben gazdag munka után munkanélküli lettem. A rendszerváltás után a lap rossz anyagi helyzetbe került, majd megszűnt.

Öt évig magánvállalkozó voltam. Kicsi műtermemben elsősorban portrékat fotóztam. Jó iskola volt. A portréfotózás magasiskolája. Közben együttműködtem több lappal, kiadóval. Kiadtam öt könyvet, tucatnyi képeslapot, plakátokat. A vállalkozókra nehezedő elviselhetetlen teher miatt bezártam a műtermet. 2003. augusztus elsejétől nyugdíjas vagyok. Úgy, mint régen, levelező lettem. Harmincéves profi gyakorlattal. A fényképezőgépet azonban ritkán veszem kezembe. Ma más viszonyok uralkodnak, teljesen mások a követelmények, és amit én tudok, tudnék vagy szeretnék, az mostanában nagyon ritkán kerül az újságok oldalaira. Arat a bulvár, a feltupírozott szenzáció, az esztelen politikai csatározások, háborúk... Ez már nem az én világom...

Riporteri munkám mellett több társas és önálló kiállításon mutatkoztam be a nagyközönségnek. Első tárlatom Duna-szerdahelyen volt 1980-ban. További állomások - Ipolyság, Nagymegyér, Marcelháza, Jókai, Hegyété, Nagykürtös, Ipolyvarbó, Budapest, Nemesócsa, Tállos, Pozsony, Vereckye, Csicsó, Pozsony - Casino, Ipolybalog, Rárósmúlyad, Helemba, Garamkövesd, Nána.

A legjobb fotóim a szerkesztőségi szemétkosarak mélyén nyugszanak. Béke poraikra. A meglévő negatívoknak csak egy részét sikerült átmentenem. Ezek rendezésre, feldolgozásra várnak. Várnak, mert nincs érdeklődés az illetékesek részéről, nincs motiváció részemről.

Aki egy palóc szemével ragadta meg az „örök” pillanatot.

M. Nagy Lacival magam valamikor a kilencvenes évek elején ismerkedtem meg, amikor is a csemadokosokkal egy nagykürtösi kiállítását szerveztük. Emlékszem rá, hogy milyen hatással voltak rám a fekete-fehér képei, egy teljesen új, de emberi, igaz világot tártak elém. Mikszáth-émlékplakettet adományoztunk neki, mert többen is úgy gondoltuk akkor, hogy azt, amit Mikszáth annak idején megírt a novelláiban és regényeiben, azt Laci megörökítette fényképeken. A falusi palóc embernek azt az ezer arcát, melyet nem láthatunk meg soha, csak akkor, ha abból a sárból, földből emelkedünk ki az akáccokkal teletűzdelt szülőföld magasába, ahol születünk. Nem gondoltam voltam még akkor magam sem, hogy ebből a földből kiemelkedve magam is részese lehetek majd egyszer ennek az életműnek, hiszen Csemadok-elnökként az Itthon nemzeti, kulturális havilapot megalapítva Batta Gyurival úgy döntöttünk, hogy helembei magányából kiragadva Lacit felkérjük, segítsen írásaival, fotóival illusztrálni a lapot. Nem mondott nemet, mint soha, ha jó és tartalmas dolgokra kérték fel, s bár fizetsége a lapban jóval meghaladta a laptulajdonosét, vagyis az enyémet, ami éppen a nullával volt egyenlő, soha egyetlen szóval sem panaszkodott. Cserébe olyan csodát kaptunk tőle, amiért soha nem tudok köszönetet mondani neki. Egyetlen szolgálati utunkra, Hódmezővásárhelyre menet, sokat beszélgettünk a kisebbségi létünk, a megmaradásunk jövőjéről, s bár mindig tudtam, hogy túl gonosz a világ ahhoz, hogy a jó felül-kerekedjen rajta, neki ezt is elhittem.

A jó Isten nemcsak jó szemmel, küzdeni akarással és jó íráskészséggel áldotta meg, ami minden bizonynyal az egyszerű, józan falusi ember tiszta lelkére épülő tapasztalatából fakadt, hanem groteszk humorral is, ami elengedhetetlen kelléke egy olyan fotósnek, aki azt a csodát is meglátja maga körül, ami mellett mi naponta, oda sem figyelve elmegyünk.

Most elment Ő is, a szülőföld krónikása, aki úgy látta azt a keretekbe zárt csodát, olyan fény szemüvegen keresztül, ahogyan csak a legnagyobbak képesek rá. A napokban kitört háború hírei elnyomták azt az utolsó sóhajt, melyet a szülőföldjét féltő és szerető, és örök pillanatait megörökítő ember ránk hagyott örököül, mielőtt Isten tenyerébe hajtotta volna fejét. Képei itt maradnak velünk örök mementóként. Sütő András szavaival búcsúzik Tőle: „Ha igyekezetemnek és álmatlan éjszakáim írott gyötrelmeinek csak oly zsenge nyoma, emléke marad bár, mint friss havon a felszálló madaré: ez talán már mentség arra, hogy kis ideig én is itt voltam veletek, sorstársaimmal együtt egy térkép mögé kényszerült Nagyfejedelem-ségben, amelyet oly sokszor jártunk be közösen az emberi igazság, méltányosság, a félelem és megaláztatás nélküli élet vágyának, az emlékezés örök jogának álmofogatán.”

A madár elszállt, de nyoma itt maradt a Földön. Mindent köszönünk, köszönök, amit tettél, amit adtál, s amit hagytál. Legyen Neked könnyű a föld, és örök a menny. Isten veled, barátom!

A változatlan Isten

Még a legegyszerűbb dolgok leírása is sokszor nehéz feladatnak bizonyul, ha tökéletesen pontosak akarunk lenni. A dolgokat jellemezhetjük számtalan szempontból, de mindig tudunk találni egy olyan aspektust, ami felett elsiklott a figyelmünk. Így hát - időt és energiát spórolandó - a teljesség igénye nélkül leszűkítjük a leírást azokra a tulajdonságokra, amit a legfontosabbnak tartunk az adott szituációban.

Mit tehetünk, ha valaki megkérdezi tőlünk, kik vagyunk, mik vagyunk?

Nagyjából ugyanazt, mint az esetek többségében - leszűkítjük komplex, bio-pszicho-szociológiai egészünket egy mondatba. Ezzel messze nem mondunk el magunkról mindent, a kérdező alig jutott pár információmorzsához, ami mégis elégséges, hogy gyorsan kategorizáljon minket. Ha ez megtörtént, onnan már a civil kommunikáció elég egyszerű - kiválasztja a megfelelő viselkedési formát és beszédtemát, hangnemet, amit az azonos kategóriában használ. Egy olyan mérhetetlenül összetett lény, mint egy ember, összesűrűsödik pár szóba, szinte komikus módon leegyszerűsödik, ez mégis milyen hasznos!

Mi van, ha az embertől még bonyolultabb, nehezebben leírható és megfogható dologra kérdezzük? Ezt tette Mózes, mikor szembe találta magát a lángok övezte, de el nem égő csipkebokorral, és egy hang szólt hozzá - „Én vagyok atyáid Istene...”. Az Úr ugyanazt tette, mint mi a leírásaink során - összefoglalta a saját, emberi ésszel felfoghatatlan természetét egy mondatba, ami elég ahhoz, hogy a másik kategorizálni tudja. Mózes, miután megadta az Istennek kijáró tiszteletet, a kategóriának megfelelően tovább kérdezett: ki vagy, Uram, kinek nevezzelek? Az Úr pedig válaszul egy még pontosabb leírást adott magáról, tökéletesen felismerve a helyzetet, hogy a többi zsidó számára a múlt kegyelmeire és szövetségére való emlékeztetés már nem elég. „Aki Van”. Nemes egyszerűséggel szóba öntötte örökkévalóságát, így éreztetve, hogy fontos tudnunk róla, Ő az, aki létezik, mindig létezett, és mindig létezni fog.

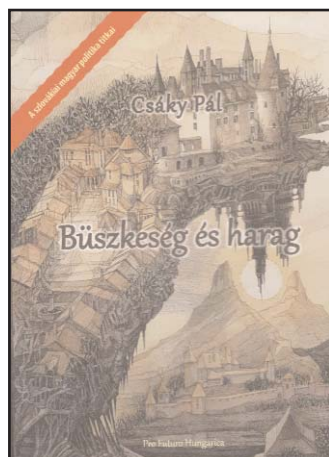
Manapság mire mondhatjuk azt, hogy állandó, hogy örökké tart? A világ arrafelé tendál, hogy a változások egyre gyorsabbak, a fordulatok egyre élesebbek lesznek. A múlt igazságait, szokásait kétségbe vonják. A tegnap még közellenségként szereplő ember mára elismert, befolyásos emberré válik, és fordítva. Változik az éghajlat, a szokások, az emberek, a korszellem, a technológia, minden. Arkhimédészt parafrázálva mutassatok egy változatlan pontot a Földön, és kifordítom sarkából a világot! A folyamatos változásban könnyű elveszni. Nagyon csábító dolog lépést tartani mindennel, „modernnek lenni”, amíg nem tudatosítjuk, hogy így sosem leszünk elég jók, elég újak, hisz az újdonság nagyon kis túlzással már abban a percben elavult, hogy megjelenik, már sorakoznak mögötte a még újabb újdonságok.

Mindebben a gyorsított burleszkjelenetben ott áll valaki mozdulatlanul, változatlanul. Van. Létezik. Alapeleme a létezés. Nem csak némán áll, hív minket. Hív, hogy az örökkévalóságot többre becsüljük a tiszavirág-életű földi dicsőségtől. Az evilági változás jó, ha a megfelelő helyre irányul, gondoljunk csak a megtérésre, a hitünk fejlődésére stb. A probléma akkor kezdődik, ha a világi dolgokban való megújulás impulzuskavalkádjában megfeledkezünk arról, aki igazán számít, Aquinói Szent Tamás mozdulatlan mozgatójáról, magáról az Istenről. Fontos megtanulnunk értékelni a földi dolgokat, a mulandóság és a folyamatos módosulás szépségét, de még lényegesebb, hogy ragaszkodni egyedül az örökkévalóhoz ragaszkodjunk. Minden más értéktelen, „a prófétálás véget ér, a nyelvek elhallgatnak, a tudomány elenyészik”, viszont Isten nem szűnik meg soha.

Könyvajánló

Csáky Pál:

Büszkeség és harag

Csáky Pált mint író, politikust nem kell bemutatni olvasóinknak, hiszen több évtizedet töltött el a közéletben, közöttünk, így méltán jár néki elismerésünk. Hivatalos ténykedése alatt ez a vidék is sokat köszönhet neki. Megjelent könyveit rendszerint bemutattuk olvasóinknak. A politikában eltöltött éveiről szóló írások mind megannyi izgalmas olvasmány, főleg az ebben csupán hobbiként jára-

tos olvasónak. Persze minden politikus más, minden kormány más, de egyben nagyon hasonlítanak egymásra, hogy a belső harc fortélyait, fordulatait hogyan élik meg, valósítják meg, mi az a tûrêshatár, ameddig el lehet menni. „Szembenézni a társadalmunkban kialakult torzulásokkal, a korrupcióval és a hazugságok tömegével saját közösségünkön belül is, 14 évig harcolni az igazság győzelméért és a közösség erkölcsi-szellemi megtisztulásáért, szintén nagy feladat.”

Ez a kötet három hosszabb beszélgetés átiratát tartalmazza, bővített szöveggel, hogy a tisztelt olvasó átfogóbb képet kapjon az 1989-2020 közötti idôszakról.

„Volt egy álmom 89-ben: rendszert váltani, megmutatni, hogy lehet emberibb társadalmat működtetni, és felemelni a felvidéki magyarságot is. Én ezt a kihívást komolyan vettem, komolyan veszem ma is. A rendszerváltást megcsináltuk, az eredmény felemás: ok büszkeségre - de haragra is. A generációm hozzájárult a bipoláris világ eltûnéséhez: biztonságosabbá vált a világ ezáltal. Létrejött a plurális demokrácia - ott voltunk a pártok alapításánál. Egységesült Európa: aktív szerepet játszottunk benne. Összességében - minden hibája és féloldalassága ellenére - ez élethetôbb világ. A torzulások viszont nagyon bosszantanak, a belső tartás csökkenése is. Amikor elszabadul a bennünk lévô rossz, nagy károkat tud okozni - ez ellen vállaltam fel annyi konfliktust. 2007-ben felléptem ama saját kolégáim ellen is, akik cinkelt lapokkal játszottak. Mert hittem, hiszek egy tisztább, szebb világban. Küzdöttem - és nem bántam meg.”

Balogh Gábor

Régi nóta,

bíres nóta

Járásunkban az idén 23. alkalommal rendezzük meg a magyarnóta-énekesek országos versenyét Őszirozsa címmel. Úgy gondoltuk, hogy a magyar nóta népszerűsítését havilapunkban is vállaljuk azzal, hogy minden számunkban leközlünk majd egy-két nótát, melyek közt lesznek örökzöldek, népszerűek, de kevésbé ismertek vagy ismeretlenek is. Akik ismerik majd a közreadott nótákat, azok énekeljék vagy dalolják, akik nem, azok igyekezzenek ezt másoktól megtanulni és eldalolni.

Ahol én születtem, kis falu, nem város
Nyáron igen poros, ôsszel igen sáros,
Mégis, ha tavasszal nyílnak a virágok,
Sehol nincsen nyugtom, mindig oda vágyom.

Ott tanított anyám esti imádságra,
Nótás kedvû apám a betyárnótákra,
Ahol legbúsabban dalol a madárka,
Ott borul vadrózsa anyám sírhalmára.

Jön a tavasz, jön már, már a mezôn itt jár,
most zöldül a dimbes-dombos Dunántúl.
Fakadnak a bokrok, bandukolok, botlok,
kalapomra ragyogó napsugár hull.
||: Félre bú meg bánat,
megkeresem, megtalálom az én kedves babámat.
Jön a tavasz, jön már, már a mezôn itt jár,
merre menjek, kis angyalom, utánad. :||

Itt a tavasz, ej-haj, hajlik a szedergally,
poros úton számolgom a léptem.
Kalapomon rózsza, hervadás a sorsa.
amióta a bokorról letéptem.
||: De most már nem bánom,
odahaza kis falumban vár engem a virágom.
Itt a tavasz, ej-haj, hajlik a szedergally,
hazamegyek, megesküszünk a nyáron. :||

Huszár gyerek, huszár gyerek szereti a táncot,
az oldalán, az oldalán csörgeti a kardot.
Ha csörgeti, hadd csörgesse, pengjen sarkantyúja,
Kossuth Lajos verbunkja a muzsikáltatója.
Ha csörgeti, hadd csörgesse, pengjen sarkantyúja,
Kossuth Lajos verbunkja a muzsikáltatója.

Falu végén, falu végén szépen muzsikálnak,
oda hívnak engemet is magyar katonának.
Be is állok a verbunkba, ha már verbuválnak,
elmegyek a pajtásimmal vitéz regrutának.
Be is állok a verbunkba, ha már verbuválnak,
Elmegyek a pajtásimmal vitéz regrutának.

Március a kertekben

A tavasz az egyik legnépszerűbb évszak a kertészkedők életében, hiszen nem csak a tennivalók sokasodnak meg a téli pihenés után, de nagy kedvet is kapnak a kert rendezéséhez ilyenkor, amikor újra előtűnnek az első tavaszi növények.

Érdemes figyelemmel kísérni a meteorológiai előrejelzéseket, és elkezdni minél hamarabb a teendőket, mivel az első tavaszi hónapban elvégzett munkánk lehet az alapja a teljes éves sikerünknek. Márciusban a nappalok egyre hosszabbak és melegebbek, így a februári előkészületek után kezdődhet a munka.

Február végi vagy márciusi hetek általában már tartósan fagymentesek, így elkezdhetjük a metszéseket - a dísz- és bogyós cserjék, sövények és bizonyos gyümölcsfák visszavágását. Vannak bizonyos növények, amiket már február végén gond nélkül visszavághatunk, ilyenek az almafa, körtefa, ribizli, bodza, a fagyal- és galagonyasövények. A kertben viszont előfordulhatnak olyan növények is, melyekkel érdemes kicsit még várni, legalább március elejéig elnapolni a metszést. Ezek közé tartozik a kajszi-barack, nektarin, szilva, meggy, málna, egres, mogoró, de a tűztövis és a tuják is ilyenek.

A kora tavaszi időszak egyik legfontosabb tennivalója a kertben a fentiek mellett a lemosó permetezés. Természetesen ezt minden esetben a metszést követően kell elvégezni, sőt, fák esetében még a törzset is érdemes egy kicsit „megkapargatni” a művelet előtt.

Ezt követően jöhet a lemosó permetezés, amelynek segítségével a szó szoros értelmében a permetlével lemoshatja a növény ágait, törzsét. Ezzel ebben a kora tavaszi időszakban a fák felületén még a nem károsító kártevők, valamint a kórokozók elpusztítása a fő cél. Segítségével megelőzhetünk súlyos károkat okozó betegségeket és kártevők által elszenvedett veszteségeket.

A lemosó permetezéssel megalapozhatjuk a növény egészségét, hogy az aktív tavaszi, nyári, őszi időszakban elkerüljék a betegségek, és teljes pompájában díszíthesse a kertet.

A fagyok elmúlásával a rózsákról is leszedhetjük a takarást, és megejthetjük a metszésüket, hiszen tapasztalt kertészek szerint a rózsákat akkor kell metszeni, ha virágzik az aranyeső.

Március elején a legsürgősebb feladat a gyümölcsfák, a díszfák és díszbokrok, a szőlőoltványok és a rózsatövek ültetése és bőséges megöntözése, mivel gazdag vízellátás nélkül a csemeték nem gyökeresednek meg. A fagymentes helyen teleltetett növényeket, például a leandereket, a babér- és pálmafákat kedvező idő esetén már kivihetjük a szabadba.

A gyepek ápolása az első melegebb napokon indul. Ahogy a fű elkezd növekedni, és az időjárási és talajviszonyok is engedik, gereblyézzük el a gyepről a leveleket, egy lombseprővel fésüljük át alaposan, hogy levegőhöz jusson, és elkerülhessük a rothadásos betegségeket. Még túl erősen ne gereblyézzünk, mert károsíthatja a fűvet. Az első nyírással inkább csak a fű csúcsát vágjuk majd le, mivel a korai alacsonyra nyírás súlyos sárgulást okozhat.

A talaj minőségére is legalább annyi gondot kell fordítani, mint bármi másra a kertben, tavasszal a virágoskertnek például kifejezetten szüksége van a tápanyag-utánpótlásra. A műtrágyázás ugyanakkor nem fenntartható megoldás, hiszen a növények elég gyorsan felhasználják az így rendelkezésükre bocsátott tápanyagokat, a talaj szerkezete viszont nem javul számottevően. Érdemes tehát az átfogó talajjavítást szem előtt tartani: szerves, érett trágyát használni, kerti komposztot vagy korhadt leveleket, ami hosszútávon is biztosítja a tápanyagellátást. Minél korábban megteesszük ezt, annál több ideje lesz a tápanyagoknak egyenletesen eloszlni a földben.

Járásunk legkatolikusabb települése: Inám

Lapunk februári számában közöltük a 2021-es népszámlálás egyes adatait vegyeslakta településeinkre lebontva. Ezúttal falvaink lakosságának vallási hovatartozását tüntetjük fel a teljesség igénye nélkül.

A Nagykürtösi járás lakosságának 62,85 százaléka (26 397) római katolikusnak, 13,07 százaléka (5 489) evangélikusnak, 0,82 százaléka (346) görögkatolikusnak, 0,15 százaléka (65) reformátusnak vallotta magát. Jehova tanúi a járás népességének 0,14 %-át teszik ki (59). A felekezet nélküliek száma 6 649 (15,83 százalék).

	Római katolikus	%	Felekezet nélküli
Apátújfalu	555	87,13	39
Bátorfalu	294	83,29	22
Bussa	1 122	79,91	145
Csáb	891	79,07	89
Csalár	352	73,33	62
Dacsókeszi	442	79,07	57
Felsőzellő	390	78,31	73
Galábocs	82	72,57	15
Gyürki	95	75,40	18
Haraszi	165	79,33	6
Inám	434	92,34	25
Ipolybalog	715	91,55	38
Ipolyhídvég	507	87,72	37
Ipolykeszi	361	89,14	15
Ipolykér	226	82,78	26
Ipolynagyfalu	326	80,49	46
Ipolynyék	1 543	86,01	131
Ipolyszécsényke	285	85,07	24
Ipolyvarbó	296	89,97	18
Kelenye	184	66,19	23
Kiscsalomja	75	38,86	10
Kóvár	221	90,95	15
Kökeszi	323	92,02	18
Leszenye	387	79,47	14
Lukanénye	1 194	90,59	63
Nagycsalomja	446	78,52	55
Nagykürtös	4 913	44,55	2 986
Óvár	226	86,92	21
Rárósmúlyad	265	73,82	58
Sirak	167	87,89	15
Szelény	134	87,72	11
Szécsénykovácsi	195	61,32	44
Szlovákgyarmat	374	71,92	34
Terbegeg	152	89,94	11
Zsély	915	75,87	170

A katolikusok 90 feletti százalékarányát tekintve járásunk legkatolikusabb települése Inám megelőzve Kökeszit, Ipolybalogot, Kóvárt és Lukanényét.

Életmese 2022 - pályázati felhívás

„A szülők, nagyszülők, dédszülők életmeséi“
 „Amikor kicsi voltál / Amikor kicsi voltam...”

Minden család őriz családi történeteket. Mi ezeket várjuk szeretettel! Kérjük írja le, és küldje el pályázatunkra! Igaz történeteket, történetcsokrokat várunk műfaji kötöttség nélkül. A pályázók műveit négy korcsoportban bíráljuk el.

Beküldési határidő: 2022. február 01. - 2022. április 25.

Eredményhirdetés: 2022. május 15. Díjkiosztás: 2022. június
 A pályázat beküldése egyúttal a kötetben való megjelenéshez való hozzájárulás is.

Valamennyi korcsoportban az első három helyezettet díjazák. Adatlap-az Életmese írói pályázathoz 2022 a következő linken érhető el:

<https://felvidek.ma/esemeny/etmese-2022-palyazati-felhivas/>

A pályaműveket max. 20 oldal terjedelemben, kizárólag .doc vagy .rtf formátumban, elektronikusan az

etmese2022@gmail.com email címre várjuk.

További részletekről érdeklődni lehet: +36 20/312-8584

XII. Ipolyi Arnold Népmesemondó Verseny - 2022

A Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet és a Hagyományok Háza Hálózat - Szlovákia meghirdeti a kiemelkedő néprajzkutatóról és folklórgyűjtőről elnevezett országos népmesemondó versenyt, melynek célja a magyar népmesekincs és a hagyományos mesemondás megismerése, elsajátítása és népszerűsítése.

Nevezési határidő: 2022. március 31.

A versenyben Szlovákiában élő fiatalok és felnőttek vehetnek részt egy, a magyar prózai népköltészeti műfajok közül választott népmesével.

Jelentkezni kizárólagosan elektronikus úton lehet a Csemadok honlapján (<https://csemadok.sk/a-xii-ipolyi-arnold-nepmesemondo-verseny-felhivasa-2022/>), ahol a versennyel kapcsolatban bővebb információk is megtalálhatók.

VII. Palóc Világtalálkozó

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya, a Tar Lőrinc Baráti Kör és Ipolyszécsényke Község Önkormányzata - mint főszervezők - értesítik a nagyközönseget, hogy az eredetileg 2020-ra tervezett

VII. Palóc Világtalálkozóra 2022. augusztus 5-7. között kerül sor a felvidéki Ipolyszécsénykén.

A háromnapos rendezvény a palócság kultúrájának színes palettáját hivatott bemutatni a népművészet, a képzőművészet, a hagyományápolás és a kézművesség jegyében.

A rendezvénysorozat részét képezi a „Kékpántlika“ népdaléneklési, népzenei, vers- és mesemondó verseny, amelyre minden korosztály jelentkezőit szívesen várják.

Egyben a tervek között szerepel egy dudás-, ill. pásztortalálkozó, amelyet kellő számú érdeklődő (jelentkező) esetében tartanak meg. Ehhez kérik Önöket, ha környezetükben ismernek olyan személyt, aki élete során huzamosabb ideig pásztorkodással foglalkozott, tud dudán játszani, vagy történeteket mesélni, jelezzék a Csemadok NTV elérhetőségein, hogy kapcsolatba léphessenek vele.

Tisztelettel kérjük a világtalálkozó iránt eddig is érdeklődőket, illetve az ezen továbbra is részt venni szándékozókat, valamint azokat, akiknek felkeltettük az érdeklődését, hogy kísérik figyelemmel az erről kiadott tájékoztatásokat, és kapcsolódjanak be a programokba.

Tisztelettel: a Szervezők

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányának Facebook-profilja: <https://www.facebook.com/csemadokNTV/>
 A Csemadok honlapja: www.csemadok-hu.eu; A Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet honlapja: csemadok.sk/intezet

E lapszám megjelenését a Bethlen Gábor Alap és a Kisebbségi Kulturális Alap - SZK támogatta.

KÜRTÖS Közéleti havilap. Kiadja a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. A kiadásért felel Balogh Gábor, a CSNTV elnöke, telefon: 0907/84 22 67. Főszerkesztő Bodzsár Gyula, telefon: 0918/19 63 37. Szerkesztők: Hrubík Béla, Balogh Gábor. Műszaki szerkesztő: Kliment Éva. Korrektúra: Németh Ágota. Levélcím: 991 28 Vinica, Nekyjská 397/27. E-mail: csemadokntv@gmail.com. Telefon: 0907/85 62 96. Nyilvántartási szám: EV 1419/08. ISSN 1336-3972. IČO 00 419 621. Nyomda: Csemadok OV Velký Krtíš. Terjeszti: a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. Ára 0,50 EUR. Megjelenik 800 példányszámban. A szerkesztőség álláspontja nem minden esetben azonos az újságban közöltekkel. A kéziratok szerkesztésének, esetleges rövidítésének jogát fenntartjuk. A hirdetések tartalmáért és nyelvhelyességéért felelősséget nem vállalunk.